

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY A KULTURA LIDÍ SE SP

VIKBB48

- Baví se dva hluší: „Včera jsem se vrátil pozdě večer domů a žena na mě začala křičet.“

„A co jsi udělal?“

„Zhasnul světlo.“
- Koná se pohřeb. Nejprve pohřbí nedoslýchavého. V jeho rakvi mu nechali jeho závěsné sluchadlo. Pak pohřbí nevidomého, v jeho rakvi vedle něho leží bílá hůl, kterou používal. A pak pohřbí vozíčkáře v široké rakvi kvůli jeho vozíku. A nakonec pohřbí neslyšícího. Víte, co je v jeho rakvi? Tlumočník znakového jazyka.
- Více zde: <http://www.hlusounek.cz/vtipy/>
- Přijde nevidomý do obchodu, na vodítku slepeckého psa. Postaví se doprostřed místnosti, popadne psa za ocas a roztočí ho nad hlavou.

Prodavač se ho ptá: „Co to děláte?“

„Jenom se tak trochu rozhlížím“, odpoví slepec.
- Víte, jak přivodíte nevidomému záchvat klaustrofobie?
- Tím, že mu strčíte hůl do džberu.
- Více zde: <http://petrahele.webnode.cz/news/vtipy-o-nevidomych/>

Být vtipný...

- <http://www.neslysici.cz/diskuze/index.php?id=9272&sid=77dbfe65a3c3134fb278525473cfb27>
- <http://www.hlusounek.cz/vtipy/>
- <http://petrahele.webnode.cz/news/vtipy-o-nevidomych/>
- <http://blog.maly.cz/index.php?cmt=731>
- <http://www.invarena.cz/?p=6077>

Internet a můj handicap

Polovina devatenáctého století. Nejsem na světě. Ani moji rodiče, ani pra, praprarodiče. Je vynalezen telefon. Věc, v jakou doted' nikdo nevěřil. Věc, která se stala synonymem příkoří, které je neslyšícím činěno na poli technologií a komunikace.

Sedmdesátá léta dvacáté století. Na světě ještě stále nejsem, ale moji rodiče už ano. Telefon už je normální věc. Telefonní budky jsou běžné. Někdo má telefon doma. V Americe již znají psací telefon pro neslyšící. No jo, Amerika.

Polovina sedmdesátých let. Jsem tady! Podle všeho (také podle doktorů), slyším dost špatně. S telefony se nic nezměnilo. Ještě to pochopitelně nemohu vědět, ale nebude to už trvat dlouho, co přijdu na to, že telefon mi je, jako ostatním neslyšícím, k ničemu. O tom, že existuje nějaká Amerika nemám zatím také ani páru.

Polovina osmdesátých let. Chodím na základní školu. Slyším ještě hůř. Už jsem objevil tu Ameriku (mimochodem, tam už prodávají i mobilní telefony)! Objevil jsem i telefon. A vím jasně, že je to věc, která pro neslyšící nemá žádnou budoucnost. Tečka. Ale ta Amerika, hm, na té něco bude.

Raná devadesátá léta. Přestávám slyšet úplně. První mobilní telefony se objevují i u nás. Prý zázrak techniky. Pro mne, opakuji zase, k ničemu.

Polovina devadesátých let, poprvé se seznamuji s tím, čemu se říká psací telefon. Že by na tom telefonu přece jen něco bylo?! Jinak asi nikdo tady netuší, že v cizině už mají mobil, co umí poslat SMS. Co to je SMS?

Aby mohl můj příběh skončit šťastně, musí bohužel začít smutně. Nemám na mysli svalovou dystrofiu, vždyť s touto nemocí žiju už 23 let a tak nějak jsem si zvyknul. Nepohnu sice skoro žádným svalem na mé tělo a k jakékoliv lidské činnosti někoho potřebuji. Mám však kolem sebe moc hodně lidí, kteří mi se vším rádi pomohou. A tak jsme se nakonec mému těžkému hendikepu dokázali vzepřít a věnovat se společnému koníčku, kterým je cestování. Podnikli jsme celou řadu parádních výletů a mně se splnil nejeden životní sen.

Těžký den, který jsem tak trochu naznačil, se datuje na 23. října 2013. Tehdy jsem měl velmi těžkou noc, křičel jsem ze spaní, topil se a dusil, pronásledovaly mě příšery a nestvůry. Nic podobného jsem nikdy nezažil. Úleva nepřišla ani ráno, mluvil jsem z cesty, ztrácel vědomí a jediným řešením byl převoz do nemocnice. Verdikt lékařů byl jednoznačný, moje slabé dýchací svaly nezvládají svou funkci, mám nedostatek kyslíku a tím pádem mi špatně funguje mozek. A tak mi udělali tracheostomii, tedy laicky řečeno vyřízlí díru do krku a propojili plíce s dýchacím přístrojem, který už navždy převeze jejich funkci.

Následující období bych ze svého života nejraději vymazal, mým domovem se nadlouho stala jednotka intenzivní péče. Nejhorší ze všeho byla informace, že tam strávím půl roku nebo více. Pak mi možná přidělí přenosný plicní ventilátor, se kterým budu moci žít i doma.

Několik týdnů jsem propadal deprese, že můj život už nikdy nebude jako dřív. Výpravy za poznáním, které mi dodávaly optimismus a sílu, jsou dozajista minulostí. Kromě zdravotnických úkonů bylo mou jedinou činností v nemocnici sledování televize. Naštěstí byli lékaři vstřícní a dovolili rodičům, sestře nebo babičkám a dědovi, aby za mnou denně docházeli.

„Tam bych se chtěl jednou podívat,“ prohlásil jsem před svým otcem a pomrkával na obrazovku u stropu, kde právě běžely záběry nádherné alpské přírody.

„Proč ne, ale výpravu připravíš sám,“ odpověděl tát, jako by šlo o naprostou samozřejmost. Právě takto naše expedice dřív probíhaly. Vysnil jsem si cíl cesty, připravil přesný program a jeli jsme. Jenže dnes už to přece nezvládnu. Musím pořád ležet, počítač ovládat nezvládnu a internet tady stejně nemají. Navíc, copak já můžu někam cestovat? Nejsem schopen sedět ani na vozíku, díky trubce v krku téměř nemůžu mluvit a musím být pořád zapojený v zásuvce.

„Prý chceš pracovat na počítači,“ rozrazil dveře nemocničního pokoje strejda Filip, velký machr přes výpočetní techniku. Postavil přede mě notebook, strčil do něj jakousi součástku kvůli příjmu internetu, na prst mi navlekl kroužek, který fungoval jako myš a já byl schopen ho palcem ovládat. Svět se mi za pár minut úplně změnil a já jsem zpátky ve svém živilu, díky internetu jsem propojený s celým světem.

Den co den jsem prozkoumával zemi našich jižních sousedů, hledal historické památky, solná jezera, silnice i lanovky vedoucí na vrcholky Alp. „Mami, budeš mít radost,“ našel jsem i čokoládovnu.

Od tohoto okamžiku šlo všechno opět tím správným směrem. Z nemocnice mě pustili už za dva měsíce, naši mi kupili náhradní zdroj energie k mému plicnímu ventilátoru, naučil jsem se i s kanylu v krku mluvit a při prvním pěkném počasí jsme vyrazili na expedici po Rakousku. Deset dní jsme projízděli všechna místa, jak jsem si je v nemocnici naplánoval.

Už zase žiju spokojeně, našli jsme si způsob, jak všechno zvládnout a naše plány jsou čím dál odvážnější. Dost možná jsme i pozitivním příkladem pro řadu dalších ve stejné situaci. Zrovna nedávno se nám ozval ochrnutý kluk připojený na ventilátor jako já. Prý chce taky cestovat a nebýt jen zavřený doma. Budu mu držet přsti, stejně jako je celá řada lidí držela mně.

Lidé se zrakovým postižením

- SPORT: <http://www.sport-nevidomych.cz/>
  - Showdown
<https://www.youtube.com/watch?v=uo6PX36MpOQ>
  - Goalball
<https://www.youtube.com/watch?v=-MLbC3er2Fc>
  - Sledge hokej
<https://www.youtube.com/watch?v=DTgyScznULc>
  - ...
- Taneční pro zrakově postižené:
<http://www.centrumpronevidome.cz/tanecni/>
- Komentované filmy (filmy s audiopopisem):
<https://www.youtube.com/watch?v=KRoA9xdBtCg>
- Výtvarné aktivity:
http://www.okamzik.cz/main/okamzik/Kultura_knihovna/index.html

- Pohybové workshopy:
<https://www.youtube.com/watch?v=mPYk5QkWCjk>
- Neviditelná výstava: <http://neviditelna.cz/>
- Světluška: <http://www.rozhlas.cz/svetluska/portal/>
  - Kavárna Potmě
- Bílá pastelka: <http://www.bilapastelka.cz/>
  - Mezinárodní den bílé hole
- Blind Friendly Web: <http://blindfriendly.cz/>

Lidé s mentálním postižením

- Snadno srozumitelné informace:
<http://www.spmpcr.cz/cs/pathways/publikace/>
- Volby: <http://www.spmpcr.cz/cs/adap/>
- Filmový festival: <http://www.mentalpower.cz/>
  - Pravidla natáčení + ukázka filmů
- Tréninkové dílny
  - <http://www.slunecnicezlin.cz/treninkove-dilny/>
- Seznamovací večířek
  - https://www.youtube.com/watch?v=Z2Pnz2_k62E
- Výstavy
  - http://userfiles.nidm.cz/file/KPZ/KA41-prubezne_vzdelavani/PDP/PDP_Projekt_Jedno_svetlo.pdf

Lidé sociálně vyloučení (se sociokulturním znevýhodněním)

- Muzeum romské kultury – knihovna
  - <http://www.rommuz.cz/knihovna/>
- Drom Romské středisko
  - <http://www.drom.cz/cs/drom-romske-stredisko/aktuality/>
- Monitoring kultury
  - <http://www.romea.cz/cz/kultura>
  - Brundibár z ghettá:
    - <https://www.youtube.com/watch?v=0tYUvfdu-Q4>
    - <http://www.mestohudby.cz/publicistika/clanky/zanechte-zbytecnych-nadeji-brundibar-zustal-v-ghettu>
- Bezdomovectví a divadlo
- Prohlídky městem: <http://pragulic.cz/>
- Bezdomovectví a výtvarné umění: http://kultura.idnes.cz/homeless-art-c9r-/vytvarne-umeni.aspx?c=A140110_174459_vytvarne-umeni_ob

Senioři

- Projekt Senzen - Senzační senioři:
<http://www.sensen.cz/uvodni-stranka/>
- U3V
- Senioři a kultura:
<http://www.idu.cz/media/document/seniori-a-kultura-final-web.pdf>
- Mezigenerační setkávání
- Kluby seniorů
- Post Bellum: <http://www.kjm.cz/pribehy-sousedu>

Lidé se sluchovým postižením

- Poezie ve znakovém jazyce
  - <http://ruce.cz/clanky/627-nejoblibenejsi-basen-edwarda-gallaudeta>
- Hudba
  - <http://ruce.cz/clanky/592-ticha-hudba-yellow-submarine>
  - <http://ruce.cz/clanky/319-vidouci-ale-nevidena-videoklip>
- Divadlo upravené pro děti
<https://www.youtube.com/watch?v=otHPfn6kqio>
- Divadlo Neslyším
  - <https://www.youtube.com/watch?v=UmTg8kYVFyE>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=oyEr7kvZAy4>

- AWI příběhy
  - <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096066178-televizni-klub-neslysicich/208562221800020#CTPlayer-1>
<http://ruce.cz/clanky/535-awi-pribehy#>
- Pozvánka na výstavu ve znakovém jazyce
  - <https://www.youtube.com/watch?v=Lt637O6gnm0>
- Informace o knihovně
  - <https://www.youtube.com/watch?v=e-dIADRxN1A>
- Tichá kavárna
  - <http://www.tichakavarna.cz/>
- Znakový jazyk v komiksové tvorbě
  - <http://ruce.cz/clanky/184-neslyisci-lide-a-znakovy-jazyk-v-komiksove-tvorbe>

Lidé s tělesným postižením

- Pozvánka na akci The Tap Tap
  - <https://www.youtube.com/watch?v=XaH7P4ZHshA&list=PL36195BDADF286349>
- Videoklip The Tap Tap
  - <https://www.youtube.com/watch?v=8qacVvm-8ao>
- Balet
  - <https://www.youtube.com/watch?v=DKamJmFwYEY>
- Divadlo
  - <http://www.ligavozic.cz/volny-cas/divadlo-barka/predstaveni>
- Centrum Kociánka <http://www.usp-kocianka.cz/?q=o-kociance> + škola <http://www.skola-kocianka.cz/>

Lidé s duševním onemocněním

- Festival Mezi ploty
  - <http://meziploty.cz/>
- Tréninková kavárna
  - <http://www.cafeprah.cz/>
- Kultura i pro tebe
  - <http://www.lidemezilidmi.cz/>

Příslušníci menšin

- Cizinci v Brně (seriál iDnes)
  - <http://zpravy.idnes.cz/cizinci-v-brne-0fo-/domaci.aspx?klic=64254>
- Inkluze cizinců
http://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/metodicka_prirucka.pdf